

Na temelju članka 55. stavka 3. Zakona o tržištu električne energije (Narodne novine, br. 22/13, 102/15, 68/18, 52/19) i Odluke Hrvatske energetske regulatorne agencije o davanju suglasnosti na Pravila organiziranja tržišta električne energije klasa: xxxxxxxx, urbroj: xxxxxx od xx. listopada 2019. godine, HRVATSKI OPERATOR TRŽIŠTA ENERGIJE d.o.o., xx. xxxxx 2019. godine, donio je

PRAVILA

ORGANIZIRANJA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilima utvrđuju se:

- model tržišta električne energije,
- postupci, načela i standardi u kojima HRVATSKI OPERATOR TRŽIŠTA ENERGIJE d.o.o. (u daljnjem tekstu: Operator tržišta) organizira tržište električne energije,
- način identifikacije i registracije sudionika na tržištu električne energije (u daljnjem tekstu: tržišni sudionik),
- vrste ugovora koji se sklapaju na tržištu električne energije,
- proizvodi za trgovanje na tržištu električne energije,
- standardi i postupci za evidentiranje transakcija na tržištu električne energije,
- standardi i postupci vezani za problematičnog opskrbljivača na tržištu električne energije,
- standardi i postupci za uspostavu i vođenje baze podataka za potrebe tržišta električne energije,
- standardi i postupci za prijavu, izradu, provjeru i promjenu dnevnih rasporeda kupoprodaje električne energije,
- pravila i postupak razmjene mjernih podataka korisnika mreže,
- prava i obveze tržišnih sudionika,
- međusobni odnosi između Operatora tržišta i tržišnih sudionika,
- pravila organiziranja bilančnih grupa,
- međusobni odnosi između Operatora tržišta i voditelja bilančnih grupa,
- međusobni odnosi između voditelja bilančne grupe i članova bilančne grupe,
- međusobni odnosi između Operatora tržišta i operatora prijenosnog sustava,

- međusobni odnosi između Operatora tržišta i operatora distribucijskog sustava,
- međusobni odnosi između Operatora tržišta i burze električne energije (u daljnjem tekstu: burza),
- planiranje rada tržišta električne energije za dan unaprijed te tijekom dana isporuke i
- ostala pravila nužna za organiziranje tržišta električne energije.

Članak 2.

Pravila su obvezujuća za sve tržišne sudionike te za sve subjekte koji sudjeluju u postupcima i aktivnostima reguliranim ovim Pravilima.

Članak 3.

(1) Izrazi koji se koriste u ovim Pravilima imaju značenja utvrđena zakonima kojima se uređuje energetska sektor, tržište električne energije i regulacija energetskih djelatnosti, kao i propisima donesenim na temelju tih zakona te značenja utvrđena Uredbom komisije (EU) 2015/1222 od 24. srpnja 2015. o uspostavljanju smjernica za dodjelu kapaciteta i upravljanje zagušenjima i Uredbom KOMISIJE (EU) 2017/2195 od 23. studenoga 2017. o uspostavljanju smjernica za električnu energiju uravnoteženja, a u ovim Pravilima koriste se i izrazi koji u smislu ovih Pravila imaju sljedeće značenje:

- bilateralni raspored je raspored prodaje i kupnje električne energije te plan prekozonske razmjene električne energije za dan isporuke temeljem sklopljenih ugovora između dva tržišna sudionika na veleprodajnom tržištu električne energije u intervalu od 15 minuta,
- član bilančne grupe je tržišni sudionik koji je s voditeljem bilančne grupe sklopio ugovor o članstvu u bilančnoj grupi,
- dan isporuke (dan D) je svaki dan u kojem se odvija stvarna isporuka električne energije,
- dan unaprijed (D-1) je svaki dan koji neposredno prethodi danu isporuke,
- EIC oznaka (engl. Energy Identification Coding scheme) je jedinstvena oznaka sudionika na europskom tržištu energije koju izdaje ured za izdavanje EIC oznaka,
- kompenzacijski plan razmjene je plan razmjene električne energije za kompenzaciju nenamjernih odstupanja u intervalu od 15 minuta,
- povezivanje tržišta (engl. market coupling) je proces povezivanja različitih zona trgovanja, a rezultira istovremenom kupnjom/prodajom električne energije i dodjelom prekozonskog kapaciteta,
- operatori sustava su operator prijenosnog sustava i operator distribucijskog sustava,
- plan proizvodnje električne energije po proizvodnim jedinicama je plan proizvodnje elektrana u intervalu od 15 minuta i plan rada elektrana u crpnom režimu rada,

- prekozonska razmjena električne energije je raspored kupoprodaje električne energije za dan isporuke po tržišnom sudioniku na granicama hrvatske zone trgovanja u intervalu od 15 minuta,
- prijenosni agent znači subjekt ili subjekti sa zadatkom prenošenja neto pozicija između različitih središnjih protustranaka,
- razdvajanje tržišta (engl. full decoupling, partial decoupling) je proces koji se odvija kao rezultat neuspjelog povezivanja tržišta,
- tržišni plan je zbirni plan kupoprodaje električne energije i prekozonske razmjene sudionika na tržištu električne energije za dan isporuke utvrđen temeljem ugovornih rasporeda u intervalu od 15 minuta,
- ugovorni raspored je raspored kupoprodaje električne energije tržišnog sudionika i/ili prekozonske razmjene električne energije za dan isporuke koji sadrži jedan ili više bilateralnih rasporeda tržišnog sudionika u intervalu od 15 minuta,
- ugovorni raspored burze je raspored kupoprodaje električne energije za dan isporuke koji sadrži svu zaključenu kupoprodaju električne energije članova burze u intervalu od 15 minuta.

II. TRŽIŠNI SUDIONICI

Proizvođač

Članak 4.

Proizvođač može trgovati s drugim proizvođačem, trgovcem, opskrbljivačem, burzom i koristiti prekozonske kapacitete za trgovinu električnom energijom.

Članak 5.

(1) Proizvođač može trgovati električnom energijom s operatorom prijenosnog sustava u svrhu osiguravanja usluga sustava, pružanja usluge uravnoteženja, pružanja energije za kompenzacijski plan razmjene i za pokriće gubitaka u prijenosnoj mreži.

(2) Proizvođač može trgovati električnom energijom s operatorom distribucijskog sustava u svrhu osiguravanja usluga sustava i za pokriće gubitaka u distribucijskoj mreži.

Članak 6.

(1) Povlaštenu proizvođača čije se proizvodno postrojenje nalazi u sustavu poticanja zajamčenom otkupnom cijenom prodaje električnu energiju Operatoru tržišta temeljem ugovora o otkupu električne energije sklopljenog s Operatorom tržišta i može trgovati u svrhu osiguravanja usluga sustava.

(2) Povlaštenu proizvođača čije se proizvodno postrojenje nalazi u sustavu poticanja tržišnom premijom može trgovati na tržištu električne energije sukladno odredbama članka 4. i 5. ovih Pravila.

Opskrbljivač

Članak 7.

Opskrbljivač može trgovati električnom energijom s proizvođačem, kupcima s vlastitom proizvodnjom, trgovcima, drugim opskrbljivačima, burzom i koristiti prekozonski kapacitet za trgovinu električnom energijom.

Članak 8.

(1) Opskrbljivač može trgovati električnom energijom s operatorom prijenosnog sustava u svrhu osiguravanja usluga sustava, pružanja usluga uravnoteženja, kompenzacijskog plana razmjene i za pokriće gubitaka u prijenosnoj mreži.

(2) Opskrbljivač može trgovati električnom energijom s operatorom distribucijskog sustava u svrhu pružanja pomoćnih usluga u distribucijskoj mreži i za pokriće gubitaka u distribucijskoj mreži.

Članak 9.

Opskrbljivač je obvezan preuzimati električnu energiju proizvedenu iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije sukladno propisima kojima se uređuje otkup električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije.

Trgovac

Članak 10.

Trgovac može trgovati električnom energijom s proizvođačem, opskrbljivačem, drugim trgovcem, burzom i koristiti prekozonski kapacitet za trgovinu električnom energijom.

Članak 11.

(1) Trgovac može trgovati električnom energijom s operatorom prijenosnog sustava u svrhu osiguravanja usluga sustava, pružanja usluga uravnoteženja, energije za kompenzacijski plan razmjene i za pokriće gubitaka u prijenosnoj mreži.

(2) Trgovac može trgovati električnom energijom s operatorom distribucijskog sustava u svrhu pružanja pomoćnih usluga u distribucijskoj mreži i za pokriće gubitaka u distribucijskoj mreži.

Operatori sustava

Članak 12.

Operator prijenosnog sustava može trgovati električnom energijom s trgovcem, opskrbljivačem, proizvođačem, operatorom tržišta, burzom, vlasnicima postrojenja kupaca, vlasnicima jedinica za pohranu energije, za pokriće gubitaka u prijenosnoj mreži, za kompenzacijski plan razmjene i za osiguravanje električne energije za uravnoteženje elektroenergetskog sustava.

Članak 13.

Operator distribucijskog sustava može trgovati električnom energijom s tržišnim sudionicima, burzom ili korištenjem prekozonskog kapaciteta za pokriće gubitaka u distribucijskoj mreži i nabavu pomoćnih usluga u distribucijskoj mreži.

Burza električne energije

Članak 14.

Burza pruža članovima burze uslugu organiziranog i anonimnog trgovanja električnom energijom putem informacijskog sustava za trgovanje električnom energijom.

Članak 15.

- (1) Svaki tržišni sudionik ima pravo postati članom burze.
- (2) Tržišni sudionik koji namjerava postati član burze obavezan je s burzom sklopiti ugovor prema pravilima trgovanja na burzi električne energije.

III. UREĐIVANJE ODNOSA IZMEĐU TRŽIŠNOG SUDIONIKA I OPERATORA TRŽIŠTA

Članak 16.

- (1) Pravna ili fizička osoba koja namjerava sudjelovati na tržištu električne energije dužna je ishoditi dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti od Hrvatske energetske regulatorne agencije (u daljnjem tekstu: Agencija).
- (2) Pravna ili fizička osoba koja namjerava sudjelovati na tržištu električne energije mora biti registrirana u Središnjem europskom registru sudionika na tržištu energije u skladu s odredbama Uredbe (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća te mora ishoditi EIC oznaku.
- (3) Nakon ispunjavanja odredbi iz stavka 1. i stavka 2. ovog članka, pravna ili fizička osoba koja namjerava sudjelovati na tržištu električne energije dužna je podnijeti zahtjev za sklapanje ugovora o sudjelovanju na tržištu električne energije Operatoru tržišta.
- (4) Obrazac zahtjeva iz stavka 3. ovog članka Operator tržišta objavljuje na svojim mrežnim stranicama.

Članak 17.

- (1) Uz zahtjev iz članka 16. stavka 3. ovih Pravila pravna ili fizička osoba dužna je dostaviti sljedeće dokaze:
  - presliku dozvole za obavljanje energetske djelatnosti od Agencije,
  - dokaz da je ugovorno uredio odgovornost za odstupanje:

- ili kao voditelj bilančne grupe sklopio ugovor o odgovornosti za odstupanje s operatorom prijenosnog sustava kojim se uređuje odgovornost voditelja bilančne grupe za odstupanje bilančne grupe kao subjekta odgovornog za odstupanje,
- ili kao član bilančne grupe sklopio ugovor o članstvu u bilančnoj grupi s voditeljem bilančne grupe kojim se odgovornost za odstupanje tržišnog sudionika prenosi na voditelja bilančne grupe kao subjekta odgovornog za odstupanje.

(2) Operator tržišta će ispunjenje uvjeta iz članka 16. stavka 1. i 2. provjeriti uvidom u javno dostupne registre.

(3) Ukoliko pravna ili fizička osoba iz članka 16. stavka 3. ispunjava sve prethodno navedene uvjete sklapanja ugovora o sudjelovanju na tržištu električne energije s Operatorom tržišta.

(4) Obrazac ugovora iz stavka 3. ovog članka Operator tržišta objavljuje na svojim mrežnim stranicama.

Članak 18.

(1) Tržišni sudionik, osim operatora sustava i burze obavezan je Operatoru tržišta plaćati naknadu za organiziranje tržišta električne energije.

(2) Tržišni sudionik obavezan je u roku od 10 dana od dana sklapanja ugovora iz članka 17. stavka 3. ovih Pravila dostaviti Operatoru tržišta tražena sredstva osiguranja plaćanja.

(3) Operator tržišta će u ugovoru s tržišnim sudionikom iz članka 17. stavka 3. ovih Pravila urediti sve uvjete po kojima je tržišni sudionik obavezan predati sredstvo osiguranja plaćanja, visinu sredstva osiguranja plaćanja, pravne učinke propusta dostave sredstva osiguranja plaćanja, uvjete aktiviranja sredstva osiguranja plaćanja kao i ostale potrebne uvjete.

(4) Tržišni sudionik je obavezan prijaviti Operatoru tržišta promjenu svog imena, naziva i sjedišta najkasnije u roku od 8 dana po nastaloj promjeni.

(5) Nakon sklapanja ugovora iz članka 17. stavka 3. ovih Pravila tržišni sudionik koji je opskrbljivač u obvezi je u roku od 10 dana od dana sklapanja ugovora iz članka 17. stavka 3. ovih Pravila s Operatorom tržišta sklopiti ugovor kojim se reguliraju odnosi između opskrbljivača i Operatora tržišta vezano uz obveze opskrbljivača koje proizlaze iz sustava poticanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije.

Članak 19.

Ugovorom iz članka 17. stavka 3. ovih Pravila, osim elemenata iz članka 18. ovih Pravila, uređuje se:

- način dostave podataka radi vođenja zakonom utvrđenih evidencija,
- način dostave i razmjene ostalih podataka,

- način međusobnog izvještavanja,
- trajanje te uvjeti raskida ugovora i
- ostali međusobni odnosi.

Članak 20.

Tržišni sudionik koji namjerava raskinuti ugovor iz članka 17. stavka 3. ovih Pravila obavezan je Operatoru tržišta podnijeti zahtjev za raskid ugovora o sudjelovanju na tržištu električne energije s datumom raskida ugovora.

Članak 21.

(1) Operator tržišta obavezan je u najkraćem roku obavijestiti Agenciju, operatore sustava i burze o tržišnom sudioniku koji je stekao pravo sudjelovanja na tržištu električne energije sukladno odredbama članka 17. ovih Pravila.

(2) Operator tržišta obavezan je u najkraćem roku obavijestiti Agenciju, operatore sustava i burze elektroničkom poštom, a ostale tržišne sudionike putem objave na mrežnim stranicama Operatora tržišta, u slučaju da tržišni sudionik izgubi pravo sudjelovanja na tržištu električne energije.

Planirani izlazak opskrbljivača s tržišta električne energije

Članak 22.

(1) Opskrbljivač koji planirano izlazi s tržišta električne energije, dužan je dostaviti obavijest o namjeri planiranog izlaska u roku od najmanje 60 dana prije dana planiranog izlaska Operatoru tržišta, operatorima sustava, opskrbljivaču u okviru javne usluge opskrbe električne energije, Agenciji i ostalim tržišnim sudionicima s kojima ima sklopljene ugovore o kupoprodaji te sve krajnje kupce s kojima ima sklopljen ugovor o opskrbi krajnjeg kupca.

(2) Opskrbljivač je u obavijesti iz stavka 1. ovog članka dužan navesti datum planiranog izlaska s tržišta električne energije.

(3) Operator tržišta obavezan je bez odgode nakon primitka pisane obavijesti iz stavka 1. ovoga članka na svojim mrežnim stranicama objaviti takvu namjeru.

(4) Opskrbljivač je obavezan prije datuma izlaska s tržišta električne energije iz stavka 2. ovog članka raskinuti sve ugovorne odnose s Operatorom tržišta, operatorima sustava i s ostalim tržišnim sudionicima s kojima ima sklopljene ugovore.

(5) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, operatori sustava će temeljem obavijesti opskrbljivača koji planirano izlazi s tržišta električne energije, njegove krajnje kupce registrirati kao krajnje kupce opskrbljivača u obvezi javne usluge s prvim danom u mjesecu koji slijedi nakon datuma izlaska opskrbljivača s tržišta električne energije. .

Prijenos sklopljenih ugovora o opskrbi krajnjeg kupca
kao cjeline na drugog opskrbljivača

Članak 23.

(1) Opskrbljivač koji drugom opskrbljivaču prenosi sve sklopljene ugovore o opskrbi krajnjeg kupca kao cjelinu, dužan je o svojoj namjeri obavijestiti pisanim putem Operatora tržišta, operatore sustava, Agenciju i ostale tržišne sudionike s kojima ima sklopljene ugovore o kupoprodaji te sve krajnje kupce s kojima ima sklopljen ugovor o opskrbi krajnjeg kupca, u roku od najmanje 60 dana prije prenošenja sklopljenih ugovora o opskrbi krajnjeg kupca kao cjeline..

(2) Opskrbljivač je u obavijesti iz stavka 1. ovog članka dužan navesti datum planiranog izlaska s tržišta električne energije i dostaviti potvrdu opskrbljivača kojem će biti prenesi svi sklopljeni ugovori o opskrbi krajnjeg kupca kao cjelina kojom pristaje na navedeni prijenos.

(3) Operator tržišta obavezan je bez odgode nakon primitka pisane obavijesti iz stavka 1. ovoga članka na svojim mrežnim stranicama objaviti takvu namjeru.

(4) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, operatori sustava će temeljem obavijesti iz stavka 1 ovog članka, izvršiti upis promjene opskrbljivača za sve krajnje kupce dotadašnjeg opskrbljivača s prvim danom u mjesecu koji slijedi nakon dostave obavijesti.

(5) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka, opskrbljivač je obavezan najkasnije 30 dana nakon izvršenog upisa promjene opskrbljivača iz stavka 5. ovog članka, tj. prijenosa svih sklopljenih ugovora o opskrbi krajnjeg kupca kao cjeline drugom opskrbljivaču, raskinuti sve ugovorne odnose s Operatorom tržišta, operatorom prijenosnog sustava, operatorom distribucijskog sustava i s ostalim tržišnim sudionicima s kojima ima sklopljene ugovore.

Neplanirani izlazak opskrbljivača s tržišta električne energije

Članak 24.

U slučaju neplaniranog izlaska opskrbljivača s tržišta električne energije Operator tržišta će u najkraćem mogućem roku obavijestiti operatora prijenosnog sustava, operatora distribucijskog sustava, opskrbljivača u okviru javne usluge opskrbe električne energije i Agenciju.

Članak 25.

(1) Operatori sustava su dužni, opskrbljivaču koji je nositelj obveze javne usluge opskrbe, dostaviti podatke o krajnjim kupcima koji po automatizmu prelaze na univerzalnu uslugu ili zajamčenu opskrbu najkasnije 2 radna dana prije korištenja prava krajnjeg kupca na opskrbu električnom energijom u okviru javne usluge.

(2) Za krajnje kupce iz stavka 1. ovog članka, operator sustava dužan je opskrbljivaču koji je nositelj obveze javne usluge opskrbe, dostaviti i/ili staviti na raspolaganje podatke o potrošnji električne energije na obračunskim mjernim mjestima krajnjeg kupca, krivulju opterećenja sukladno propisima kojima se uređuje primjena nadomjesnih krivulja opterećenja te oznaku karakteristične skupine kupaca za

razdoblje do 12 mjeseci koji prethode početku korištenja prava krajnjeg kupca na opskrbu električnom energijom u okviru javne usluge.

Članak 26.

(1) Danom raskida ugovora između Operatora tržišta i tržišnog sudionika ili ugovora između operatora prijenosnog sustava i tržišnog sudionika, tržišni sudionik gubi pravo sudjelovanja na tržištu električne energije.

(2) Operator tržišta dužan je bez odgode na svojim mrežnim stranicama objaviti informaciju o raskidu ugovornih odnosa s tržišnim sudionikom.

(3) Operator tržišta će obavijestiti operatore sustava, opskrbljivača u okviru javne usluge opskrbe električne energije i Agenciju, ukoliko opskrbljivač ne plati dospjela potraživanja u roku od 30 dana od dana dospjeća potraživanja.

(4) Nakon zaprimanja obavijesti iz stavka 3. ovog članka operatori sustava su dužni obavijestiti opskrbljivača u okviru javne usluge opskrbe električne energije o potrošnji električne energije na obračunskim mjernim mjestima krajnjeg kupca opskrbljivača iz stavka 3. ovog članka, za prethodni mjesec.

IV. MODEL BILANČNIH GRUPA

Članak 27.

Na tržištu električne energije postoje sljedeće bilančne grupe:

- EKO bilančna grupa,
- tržišne bilančne grupe,
- bilančna grupa operatora prijenosnog sustava,
- bilančna grupa operatora distribucijskog sustava i
- bilančna grupa burze električne energije.

Članak 28.

(1) Operator tržišta vodi Registar bilančnih grupa koji sadrži:

- naziv i EIC oznaku voditelja bilančne grupe i
- popis svih članova bilančne grupe s nazivom, EIC oznakom i datumom učlanjenja.

(2) Operator tržišta je obvezan u slučaju promjene podataka iz stavka 1. ovog članka bez odgode objaviti izmijenjeni registar bilančnih grupa na svojim mrežnim stranicama.

EKO bilančna grupa

Članak 29.

- (1) Voditelj EKO bilančne grupe je Operator tržišta.
- (2) Operator tržišta zadužen je za otkupljivanje električne energije od povlaštenih proizvođača u sustavu poticanja koji obavljaju djelatnost proizvodnje električne energije, a koji imaju pravo na poticajnu cijenu sukladno sklopljenim ugovorima o otkupu električne energije temeljem Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 33/07), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 63/12, 121/12 i 144/12) i Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (»Narodne novine«, br. 133/13, 151/13, 20/14 i 107/14) te pravo na zajamčenu otkupnu cijenu temeljem ugovora o otkupu električne energije kao i za planiranje proizvodnje i prodaju te električne energije.
- (3) Članovi bilančne grupe Operatora tržišta su povlaštteni proizvođači za proizvodna postrojenja koja zadovoljavaju uvjete iz stavka 2. ovog članka.
- (4) Voditelj EKO bilančne grupe može trgovati električnom energijom s tržišnim sudionicima, na burzi ili koristiti prekozonski kapacitet za trgovinu električnom energijom.

Tržišna bilančna grupa

Članak 30.

Članovi tržišne bilančne grupe su proizvođači, trgovci i/ili opskrbljivači.

Članak 31.

- (1) Tržišna bilančna grupa je grupa koju čine jedan ili više tržišnih sudionika, odnosno članova bilančne grupe od kojih je jedan voditelj te bilančne grupe.
- (2) Svaki tržišni sudionik obvezan je biti član tržišne bilančne grupe te može biti član samo jedne tržišne bilančne grupe.
- (3) Tržišni sudionik može osnovati tržišnu bilančnu grupu ili je obvezan pridružiti se postojećoj tržišnoj bilančnoj grupi.

Bilančne grupe operatora sustava

Članak 32.

- (1) Voditelj i jedini član bilančne grupe operatora prijenosnog sustava je operator prijenosnog sustava.
- (2) Voditelj i jedini član bilančne grupe operatora distribucijskog sustava je operator distribucijskog sustava.

Članak 33.

Operatori sustava dužni su sklopiti s Operatorom tržišta ugovor kojim se reguliraju međusobni odnosi, koji su u neposrednoj vezi s odvijanjem aktivnosti na tržištu električne energije i zakonskim obvezama Operatora tržišta, operatora prijenosnog sustava i operatora distribucijskog sustava.

Članak 34.

Ugovorom iz članka 33. ovih Pravila uređuje se:

- način dostave podataka radi vođenja zakonom utvrđenih evidencija,
- način dostave ugovornih rasporeda,
- način dostave obračunskih podataka za pojedine bilančne grupe,
- način dostave obračunskih podataka o preuzetoj električnoj energiji od povlaštenih proizvođača radi obračuna i jamstva podrijetla električne energije,
- za operatora prijenosnog sustava način dostave podataka o dodijeljenim prekozonskim kapacitetima po granicama hrvatske zone trgovanja,
- način dostave podataka radi obračuna odstupanja bilančnih grupa,
- način međusobne razmjene informacija i međusobnog izvještavanja,
- trajanje te uvjeti raskida ugovora i
- ostali međusobni odnosi.

Bilančna grupa burze električne energije

Članak 35.

Jedini član bilančne grupe burze električne energije je burza koja je ujedno i voditelj te bilančne grupe.

Članak 36.

(1) Burza je obvezna sklopiti Ugovor o odgovornosti za odstupanje s operatorom prijenosnog sustava.

(2) Burza je obvezna sklopiti s Operatorom tržišta ugovor kojim se reguliraju međusobni odnosi, koji su u neposrednoj vezi s odvijanjem aktivnosti na tržištu električne energije i zakonskim obvezama Operatora tržišta.

Članak 37.

Ugovorom iz članka 36. stavka 2. ovih Pravila uređuje se:

- način dostave podataka radi vođenja zakonom utvrđenih evidencija,
- način dostave ugovornih rasporeda,
- način međusobne razmjene informacija i međusobnog izvještavanja,
- trajanje i raskid ugovora i
- ostali međusobni odnosi.

Uređivanje odnosa između voditelja bilančne grupe i operatora prijenosnog sustava

Članak 38.

(1) Tržišni sudionik koji namjerava postati voditelj bilančne grupe obvezan je s operatorom prijenosnog sustava sklopiti ugovor o odgovornosti za odstupanje kojim se uređuje odgovornost voditelja bilančne grupe za odstupanje bilančne grupe.

(2) Operator prijenosnog sustava kao voditelj bilančne grupe operatora prijenosnog sustava nema obvezu sklapanja ugovora o odgovornosti za odstupanje.

Članak 39.

Voditelj bilančne grupe koji namjerava raskinuti ugovor iz članka 38. stavka 1. ovih Pravila, obvezan je operatoru prijenosnog sustava dostaviti zahtjev za raskid ugovora o odgovornosti za odstupanje te o tome bez odgode obavijestiti ostale članove svoje tržišne bilančne grupe.

Članak 40.

(1) Sklapanjem ugovora o odgovornosti za odstupanje, tržišni sudionik postaje voditelj bilančne grupe i odgovoran je za odstupanje bilančne grupe o čemu operator prijenosnog sustava bez odgode obavještava Operatora tržišta.

(2) U slučaju raskida ugovora iz stavka 1. ovoga članka operator prijenosnog sustava bez odgode obavještava Operatora tržišta.

Uređivanje odnosa između člana bilančne grupe i voditelja bilančne grupe

Članak 41.

(1) Tržišni sudionik koji namjerava postati član tržišne bilančne grupe obvezan je s voditeljem bilančne grupe sklopiti ugovor o članstvu u bilančnoj grupi kojim se uređuju međusobni odnosi unutar tržišne bilančne grupe.

(2) Voditelj bilančne grupe je obvezan dostaviti Operatoru tržišta potvrdu o sklopljenom ugovoru iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 42.

Ugovorom iz članka 41. stavka 1. ovih Pravila uređuje se:

- datum početka primjene ugovora mora biti prvi dan u mjesecu,
  - datum raskida ugovora mora biti zadnji dan u mjesecu,
  - odredbu o obvezi voditelja bilančne grupe o preuzimanju financijske odgovornosti za odstupanje bilančne grupe,
  - način dostave i razmjene podataka,
  - način međusobnog izvještavanja,
  - odredbe o trajanju te raskidu ugovora,
  - uređenje ostalih međusobnih odnosa.
- prava i obveze voditelja i članova bilančne grupe.

Članak 43.

Odredbe ugovora o članstvu u bilančnoj grupi ne smiju biti u suprotnosti s odredbama ovih Pravila.

Članstvo u tržišnim bilančnim grupama

Članak 44.

(1) Tržišni sudionik koji namjerava promijeniti članstvo u tržišnoj bilančnoj grupi, na način da promjeni status iz člana bilančne grupe u voditelja bilančne grupe, obavezan je sklopiti ugovor o odgovornosti za odstupanje s operatorom prijenosnog sustava i raskinuti ugovor o članstvu u bilančnoj grupi s voditeljem postojeće tržišne bilančne grupe, te s Operatorom tržišta sklopiti novi ugovor o sudjelovanju na tržištu električne energije.

(2) Tržišni sudionik je obavezan Operatoru tržišta bez odgode dostaviti potvrdu o raskidu ugovora o članstvu u postojećoj bilančnoj grupi.

Članak 45.

(1) Tržišni sudionik koji namjerava promijeniti članstvo u tržišnoj bilančnoj grupi, na način da članstvo u jednoj tržišnoj bilančnoj grupi zamijeni članstvom u drugoj tržišnoj bilančnoj grupi, obavezan je s voditeljem bilančne grupe kojoj pristupa sklopiti ugovor o članstvu u bilančnoj grupi i raskinuti ugovor o članstvu u bilančnoj grupi s voditeljem bilančne grupe iz koje istupa, te s Operatorom tržišta sklopiti dodatak ugovoru o sudjelovanju na tržištu električne energije.

(2) Voditelj bilančne grupe kojoj tržišni sudionik pristupa obavezan je dostaviti Operatoru tržišta potvrdu o ugovoru o članstvu u bilančnoj grupi kojoj pristupa i potvrdu o raskidu ugovora o članstvu u bilančnoj grupi tržišnog sudionika s voditeljem bilančne grupe iz koje istupa.

Članak 46.

(1) Tržišni sudionik koji namjerava promijeniti članstvo u tržišnoj bilančnoj grupi, na način da promjeni status iz voditelja bilančne grupe u člana te bilančne grupe, obavezan je o tome obavijestiti članove svoje bilančne grupe, sklopiti ugovor o članstvu u bilančnoj grupi s novim voditeljem te bilančne grupe i s operatorom prijenosnog sustava raskinuti ugovor o odgovornosti za odstupanje, te s Operatorom tržišta sklopiti novi ugovor o sudjelovanju na tržištu električne energije.

(2) Voditelj bilančne grupe kojoj tržišni sudionik pristupa obavezan je Operatoru tržišta dostaviti potvrdu o ugovoru o članstvu u bilančnoj grupi sklopljen s tržišnim sudionikom.

Članak 47.

(1) Temeljem potvrde o ugovoru o članstvu u bilančnoj grupi i/ili potvrde o raskidu ugovora o članstvu u bilančnoj grupi koji su dostavljeni Operatoru tržišta do 12. dana u tekućem mjesecu, promjena statusa provodi se s prvim danom u mjesecu koji slijedi nakon mjeseca zaprimanja potvrde o ugovoru o članstvu i/ili potvrde o raskidu ugovora o članstvu u bilančnoj grupi.

(2) Temeljem potvrde o ugovoru o članstvu u bilančnoj grupi i/ili potvrde o raskidu ugovora o članstvu u bilančnoj grupi koji su dostavljeni Operatoru tržišta nakon 12. dana u tekućem mjesecu, promjena statusa provodi se s prvim danom drugog mjeseca koji slijedi nakon mjeseca zaprimanja potvrde o ugovoru o članstvu i/ili potvrde o raskidu ugovor o članstvu u bilančnoj grupi.

Članak 48.

(1) Ukoliko tržišni sudionik koji ima status voditelja bilančne grupe, mijenja status voditelja bilančne grupe u člana bilančne grupe ili prestane sudjelovati na tržištu električne energije, članovi njegove tržišne bilančne grupe, ukoliko namjeravaju nastaviti sudjelovati na tržištu električne energije, u obvezi su postati voditelji svojih tržišnih bilančnih grupa ili se pridružiti nekoj od postojećih tržišnih bilančnih grupa ili među sobom odabrati novog voditelja bilančne grupe.

(2) Operator tržišta bez odgode obavještava operatora prijenosnog sustava o svim promjenama u bilančnim grupama.

V. EVIDENCIJA UGOVORNIH OBVEZA

Članak 49.

(1) Operator tržišta evidentira ugovorne obveze koje proizlaze iz sljedećih ugovora sklopljenih na tržištu električne energije:

- ugovora o kupoprodaji električne energije,
- ugovora vezanih uz sustav poticanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije,
- ugovora o nabavi električne energije za pokriće gubitaka u prijenosnoj mreži,

- ugovora o nabavi električne energije za pokriće gubitaka u distribucijskoj mreži,
- ugovora o pružanju električne energije za kompenzacijski plan razmjene,
- ugovora o pružanju usluge uravnoteženja,
- ugovora o pružanju pomoćnih usluga,
- ugovora o odgovornosti za odstupanje,
- ugovora o članstvu u bilančnoj grupi i
- ugovora o sudjelovanju na tržištu električne energije .

(2) Ugovorima iz stavka 1. od alineje 1. do 7. ovoga članka određeni su proizvodi za trgovanje na tržištu električne energije.

Članak 50.

Operator prijenosnog sustava dostavlja Operatoru tržišta podatke o ugovornim obvezama koje proizlaze iz sklopljenih ugovora iz članka 49. alineje 1., 3., 5., 6. i 8., ovih Pravila, na način i u rokovima utvrđenim ugovorom iz članka 33. ovih Pravila.

Članak 51.

Operator distribucijskog sustava dostavlja Operatoru tržišta podatke o ugovornim obvezama koje proizlaze iz sklopljenih ugovora iz članka 49. alineje 4., i 7. ovih Pravila, na način i u rokovima utvrđenim ugovorom iz članka 33. ovih Pravila.

VI. UGOVORNI RASPOREDI

Članak 52.

Ugovorni raspored EKO bilančne grupe sadrži:

- ukupni plan proizvodnje električne energije od povlaštenih proizvođača u sustavu poticanja koji su članovi EKO bilančne grupe,
- plan kupoprodaje električne energije unutar hrvatske zone trgovanja raspoređen po tržišnim sudionicima,
- plan prekozonske razmjene električne energije raspoređene po tržišnim sudionicima i granicama hrvatske zone trgovanja posebno za uvoz i posebno za izvoz,
- plan kupoprodaje električne energije zaključene na burzi,
- plan kupoprodaje električne energije s operatorom prijenosnog sustava i
- plan kupoprodaje električne energije s operatorom distribucijskog sustava.

Članak 53.

Ugovorni raspored proizvođača sadrži:

- ukupni plan proizvodnje električne energije u vlastitim proizvodnim postrojenjima,
- plan kupoprodaje električne energije unutar hrvatske zone trgovanja raspoređen po tržišnim sudionicima,
- plan prekozonske razmjene električne energije raspoređene po tržišnim sudionicima i granicama hrvatske zone trgovanja posebno za uvoz i posebno za izvoz,
- plan kupoprodaje električne energije zaključene na burzi,
- plan kupoprodaje električne energije za gubitke, za kompenzacijski plan razmjene te za uravnoteženje elektroenergetskog sustava s operatorom prijenosnog sustava,
- plan kupoprodaje električne energije s operatorom distribucijskog sustava i
- ukupni plan potrošnje u crpnom režimu rada u vlastitim proizvodnim postrojenjima

Članak 54.

Ugovorni raspored opskrbljivača sadrži:

- plan isporuke električne energije sumarno za krajnje kupce,
- raspored preuzimanja udjela električne energije proizvedene od povlaštenih proizvođača u sustavu poticanja,
- plan kupoprodaje električne energije unutar hrvatske zone trgovanja raspoređen po tržišnim sudionicima,
- plan prekozonske razmjene električne energije raspoređene po tržišnim sudionicima i granicama hrvatske zone trgovanja posebno za uvoz i posebno za izvoz,
- plan kupoprodaje električne energije zaključene na burzi,
- plan kupoprodaje električne energije za gubitke, za kompenzacijski plan razmjene te za uravnoteženje elektroenergetskog sustava s operatorom prijenosnog sustava i
- plan kupoprodaje električne energije s operatorom distribucijskog sustava.

Članak 55.

Ugovorni raspored trgovca sadrži:

- plan kupoprodaje električne energije unutar hrvatske zone trgovanja raspoređen po tržišnim sudionicima,
- plan prekozonske razmjene električne energije raspoređene po tržišnim sudionicima i granicama hrvatske zone trgovanja posebno za uvoz i posebno za izvoz,
- plan kupoprodaje električne energije zaključene na burzi,
- plan kupoprodaje električne energije za gubitke, za kompenzacijski plan razmjene te za uravnoteženje elektroenergetskog sustava s operatorom prijenosnog sustava i
- plan kupoprodaje električne energije s operatorom distribucijskog sustava.

Članak 56.

Ugovorni raspored operatora prijenosnog sustava sadrži plan kupoprodaje električne energije zaključene na burzama ili bilateralno s ostalim tržišnim sudionicima, posebno za pokriće gubitaka u prijenosnoj mreži, za uravnoteženje elektroenergetskog sustava, za pomoćne usluge te za provedbu kompenzacijskog plana razmjene, plan kupoprodaje električne energije zaključene bilateralno s korisnicima mreže posebno za pomoćne usluge te plan kupoprodaje električne energije koji je rezultat povezivanja tržišta.

Članak 57.

Ugovorni raspored operatora distribucijskog sustava sadrži plan kupoprodaje električne energije zaključene na burzama ili bilateralno s ostalim tržišnim sudionicima, plan kupoprodaje za pokriće gubitaka električne energije u distribucijskoj mreži te za pomoćne usluge.

Članak 58.

Ugovorni raspored burzesadrži plan kupoprodaje svih zaključenih transakcija članova burze na trgovačkoj platformi i plan kupoprodaje električne energije s prijenosnim agentima koji je rezultat povezivanja tržišta.

Članak 59.

Svi iznosi u ugovornom rasporedu koji se odnose na prekozonsku razmjenu električne energije moraju biti izraženi u MWh/h i zaokruženi u skladu s odredbama Pravila o korištenju prekograničnih prijenosnih kapaciteta.

Članak 60.

Svi iznosi u ugovornom rasporedu koji se odnose na kupoprodaju električne energije unutar hrvatske zone trgovanja moraju biti izraženi u MWh/h i zaokruženi na tri decimalna mjesta.

Članak 61.

U bilateralnom rasporedu, koji je sastavni dio ugovornog rasporeda, mora biti naveden tržišni sudionik koji prodaje i/ili izvozi električnu energiju i tržišni sudionik koji prema ugovoru kupuje i/ili uvozi električnu energiju.

Članak 62.

Dostavljeni ugovorni raspored mora biti uravnotežen tako da plan ukupne kupnje, uvoza i/ili proizvodnje električne energije odgovara planu ukupne prodaje i/ili izvoza električne energije.

Članak 63.

Bilateralni raspored koji se odnosi na prekozonsku razmjenu električne energije mora biti u skladu s dodijeljenim prekozonskim kapacitetom na granicama hrvatske zone trgovanja i Pravilima o korištenju prekograničnih prijenosnih kapaciteta.

VII. PLANIRANJE RADA TRŽIŠTA ZA DAN UNAPRIJED

Članak 64.

Najkasnije do 12:30 sati u danu unaprijed koji neposredno prethodi danu isporuke operator prijenosnog sustava dostavlja Operatoru tržišta popis dodijeljenih prekozonskih kapaciteta iskazano po tržišnim sudionicima, granicama zona trgovanja, smjeru prijenosa električne energije i vremenskom razdoblju, na način utvrđen ugovorom iz članka 33. ovih Pravila.

Članak 65.

(1) Voditelj bilančne grupe u danu unaprijed koji neposredno prethodi danu isporuke obvezan je najkasnije do 14:30 sati dostaviti operatoru prijenosnog sustava ugovorne rasporede svih članova svoje bilančne grupe za dan isporuke.

(2) Najkasnije do 14:30 sati u danu unaprijed koji neposredno prethodi danu isporuke voditelj bilančne grupe čiji je član proizvođač dostavlja operatoru prijenosnog sustava ugovorni raspored i plan proizvodnje električne energije po proizvodnim jedinicama.

(3) Najkasnije do 14:30 sati u danu unaprijed koji neposredno prethodi danu isporuke voditelj EKO bilančne grupe dostavlja operatoru prijenosnog sustava ugovorni raspored i plan proizvodnje električne energije po proizvodnim jedinicama.

Članak 66.

Najkasnije do 14:30 sati u danu unaprijed koji neposredno prethodi danu isporuke svaki voditelj bilančne grupe obvezan je dostaviti Operatoru tržišta ugovorne rasporede svih članova svoje bilančne grupe za dan isporuke.

Članak 67.

Do 14:45 sati u danu unaprijed koji neposredno prethodi danu isporuke Operator tržišta:

– provjerava obvezne elemente, uravnoteženost i usklađenost s potvrđenim bilateralnim rasporedima na dugoročnim prekozonskim kapacitetima te dodijeljenim kratkoročnim prekozonskim kapacitetima svakog ugovornog rasporeda kao i međusobnu usklađenost ugovornih rasporeda za dan isporuke i

– u slučaju potrebnih ispravaka ugovornog rasporeda traži ispravak od voditelja bilančne grupe na kojeg se ispravak odnosi.

Članak 68.

Do 15:30 sati u danu unaprijed koji neposredno prethodi danu isporuke voditelj bilančne grupe obvezan je Operatoru tržišta dostaviti ispravljene ugovorne rasporede za dan isporuke.

Članak 69.

(1) U slučaju neusklađenosti ugovornih rasporeda nakon isteka vremenskog roka iz članka 68. ovih Pravila, Operator tržišta postupa na sljedeći način:

– ako dostavljeni ugovorni rasporedi ne prikazuju prodaju električne energije u istom smjeru, za razmatrane iznose u ugovornim rasporedima unosi nule i

– ako dostavljeni ugovorni rasporedi prikazuju prodaju električne energije u istom smjeru, za razmatrane iznose u ugovornim rasporedima unosi manju vrijednost po apsolutnom iznosu.

(2) Izmijenjeni ugovorni raspored iz stavka 1. ovog članka Operator tržišta uvrštava u tržišni plan.

(3) U slučaju neusklađenosti ugovornih rasporeda između bilančne grupe burze i tržišnih sudionika, za razmatrane iznose u ugovornom rasporedu tržišnog sudionika unose se vrijednosti iz ugovornog rasporeda bilančne grupe burze.

Članak 70.

Do 15:45 sati u danu unaprijed koji neposredno prethodi danu isporuke Operator tržišta dostavlja operatoru prijenosnog sustava tržišni plan.

Članak 71.

(1) Ako program razmjene hrvatskog elektroenergetskog sustava sa susjednim operatorima prijenosnog sustava nije usklađen, operator prijenosnog sustava obvezan je obavijestiti voditelja bilančne grupe o zahtijevanim promjenama ugovornih rasporeda.

(2) Voditelj bilančne grupe obvezan je operatoru prijenosnog sustava i Operatoru tržišta bez odgode dostaviti ispravljene ugovorne rasporede članova bilančne grupe temeljem kojih Operator tržišta izrađuje ispravljeni tržišni plan te ga dostavlja operatoru prijenosnog sustava.

(3) Ako voditelj bilančne grupe ne dostavi ispravljene ugovorne rasporede, operator prijenosnog sustava ispravlja ugovorne rasporede sukladno propisanim procedurama iz radnog priručnika ENTSO-E.

Članak 72.

(1) Iznimno, u slučaju razdvajanja tržišta, voditelj bilančne grupe može dostaviti neuravnotežen ugovorni raspored Operatoru tržišta i Operatoru prijenosnog sustava.

(2) U slučaju razdvajanja tržišta, svaki voditelj bilančne grupe obvezan je dostaviti Operatoru tržišta i Operatoru prijenosnog sustava ugovorne rasporede svih članova svoje bilančne grupe za dan isporuke u najkraćem roku, ne kasnije od 15:00 sati za dan unaprijed.

VIII. IZMJENE UGOVORNOG RASPOREDA TIJEKOM DANA ISPORUKE

Članak 73.

(1) Izmjene ugovornih rasporeda koje se odnose na plan prekozonske razmjene električne energije, plan isporuke električne energije sumarno za krajnje kupce i plan proizvodnje električne energije u danu isporuke odobrava operator prijenosnog sustava.

(2) U slučaju izmjene prekozonske razmjene električne energije voditelj bilančne grupe mora zahtijevati od operatora prijenosnog sustava izmjenu ugovornog rasporeda člana bilančne grupe tijekom dana isporuke u skladu s Pravilima o korištenju prekograničnih prijenosnih kapaciteta i pravilima za dodjelu prekozonskih kapaciteta na pojedinoj granici među zonama trgovanja.

(3) U slučaju izmjene plana proizvodnje električne energije voditelj bilančne grupe čiji je član proizvođač dužan je operatoru prijenosnog sustava dostaviti izmjene ugovornog rasporeda i plana proizvodnje električne energije po proizvodnim jedinicama najkasnije 15 minuta prije sata u kojem nastupa promjena.

(4) U slučaju izmjene plana proizvodnje električne energije voditelj EKO bilančne grupe dužan je operatoru prijenosnog sustava dostaviti izmjene ugovornog rasporeda i plana proizvodnje električne energije po proizvodnim jedinicama najkasnije 15 minuta prije sata u kojem nastupa promjena.

(5) U slučaju izmjene plana isporuke električne energije za krajnje kupce voditelj bilančne grupe dužan je operatoru prijenosnog sustava dostaviti izmjene ugovornog rasporeda najkasnije 15 minuta prije sata u kojem nastupa promjena.

(6) U slučaju izmjene kupoprodaje električne energije unutar hrvatske zone trgovanja, voditelj bilančne grupe dužan je dostaviti operatoru prijenosnog sustava i Operatoru tržišta izmijenjenu verziju ugovornog rasporeda člana bilančne grupe za dan isporuke najkasnije četrdeset osam (48) sati nakon razdoblja na koje se izmjena odnosi, a koja sadrži i zadnje odobrene izmjene plana prekozonske razmjene električne enerije, plana isporuke električne energije sumarno za krajnje kupce i plana proizvodnje električne energije od strane operatora prijenosnog sustava.

Članak 74.

(1) Ako se izmjena ugovornog rasporeda odnosi na prekozonsku razmjenu, operatori prijenosnih sustava odobrit će izmjenu ugovornog rasporeda ako su s traženom izmjenom suglasne ugovorne strane iz ugovora o kupoprodaji električne energije te operatori prijenosnog sustava s obje strane granice zone trgovanja.

(2) Ako se izmjena ugovornog rasporeda odnosi na trgovinu unutar hrvatske zone trgovanja Operator tržišta odobrit će izmjenu ugovornog rasporeda ako su s traženom izmjenom suglasne ugovorne strane

iz ugovora o kupoprodaji električne energije, najkasnije tijekom idućeg radnog dana nakon roka iz članka 73. stavka 6. ovih Pravila.

(3) Za ugovorne rasporede koji se odnose na trgovinu električne energije na burzi tijekom dana isporuke primjenjuje se odredba članka 69. stavka 3. ovih Pravila.

Članak 75.

(1) Operator prijenosnog sustava može odbiti traženu izmjenu ugovornog rasporeda prekozonske razmjene električne energije u skladu s odredbama Pravila o korištenju prekograničnih prijenosnih kapaciteta i pravila za dodjelu prekozonskih kapaciteta na pojedinoj granici među zonama trgovanja.

(2) Voditelju bilančne grupe kojem je odbijena izmjena ugovornog rasporeda člana bilančne grupe, operator prijenosnog sustava dužan je obrazložiti razloge odbijanja.

(3) Voditelju bilančne grupe kojem je odbijena izmjena ugovornog rasporeda kupoprodaje električne energije unutar hrvatske zone trgovanja člana bilančne grupe, Operator tržišta dužan je obrazložiti razloge odbijanja.

Članak 76.

Najkasnije do 12:00 sati sljedećeg dana, operator prijenosnog sustava je obavezan dostaviti Operatoru tržišta sve odobrene ugovorne rasporede dana isporuke (dan D).

Članak 77.

Sve odobrene izmjene ugovornih rasporeda iz članka 74. i članka 76. ovih Pravila moraju biti u skladu s odredbama ovih Pravila.

IX. NADZOR

Članak 78.

Upravni nadzor nad provedbom ovih Pravila provodi ministarstvo nadležno za energetiku.

X. IZMJENE I DOPUNE PRAVILA

Članak 79.

(1) U slučaju potrebe za izmjenama i/ili dopunama ovih Pravila, Operator tržišta samoinicijativno ili na prijedlog Agencije pokreće postupak izmjena i/ili dopuna ovih Pravila.

(2) Predlagatelj izmjena i dopuna ovih Pravila iz prethodnog stavka ovog članka dostavljaju Operatoru tržišta obrazloženi prijedlog za izmjenu i dopunu Pravila u pisanom obliku.

XI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 80.

(1) Vremenski interval iz članka 3. stavka 1. alineja 1.,6.,9.,10.,13.,14. i 15. je sat vremena sve do ispunjenja uvjeta propisanih člankom 53. UREDBE KOMISIJE (EU) 2017/2195 od 23. studenoga 2017. o uspostavljanju smjernica za električnu energiju uravnoteženja.

Članak 81.

Operator tržišta može ograničiti ili privremeno obustaviti primjenu ovih Pravila samo u okolnostima više sile definirane Zakonom o energiji te odredbama pravila koja donosi operator prijenosnog sustava a vezano za primjenu UREDBE KOMISIJE (EU) 2017/2196 od 24. studenoga 2017. o uspostavljanju mrežnog kodeksa za poremećeni pogon i ponovnu uspostavu elektroenergetskih sustava.

Članak 82.

Ova Pravila tumači Operator tržišta.

Članak 83.

Ova Pravila objavljuju se u »Narodnim novinama«, a stupaju na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«

Klasa:

Urbroj:

Zagreb, .

Direktor

Boris Abramović, v. r.